

Domače NOVICE

LETO V.

Številka 14

Lenart, 22. julija 1965

Urejuje uredniški odbor: Frajzo Muršec, predsednik — člani: Breda Štuhec, Jože Suman, Franc Suman in Franček Stefanec — Odgovorni urednik: FRANCEK STEFANEC — Uredništvo in uprava: Lenart, Ptujška cesta 5 — Izhaja stalno na 8. straneh drugi in četrti četrtek — Letna naročnina 500 din, inozemstvo 900 din — Tekoči račun pri podružnici NB Maribor št. 604-11-608-103 — Ime: Pogodbena skupnost za izdajanje časopisa »Domače novice« Lenart — Tiska CP »Celjski tisk« Celje

SKUPNI PLENUM OBC. ODB. SZDL IN OBC. SIND. SVETA — ZMANJSANA INVESTICIJSKA IZGRADNJA

Zakaj novi gospodarski ukrepi...

Na navedenem skupnem plenu Občinskega odbora SZDL in Občinskega sindikalnega sveta Lenart, so razpravljali o novih gospodarskih ukrepih in o praznovanju dvajsetletnice osvoboditve ter občinskega praznika.

Med drugim je bilo na plenu rečeno, da so v lenarški obči-

ni delovne organizacije premalo pripravljajo na nove ekonomske ukrepe. S konkretnimi izračuni je pričel edino Konus, obrat Lenart. Novi ukrepi bodo v naši občini v veliki meri vplivali na investicijsko izgradnjo, ker je sedaj potreben 10 odstoten investicijski polog. Zaradi tega bi mo-

rala imeti lenarška občina 35 milijonov din dodatnih sredstev, če bi hotela izvesti vse za letos planirane gradnje.

Zaradi novega gospodarskega položaja bodo letos končali le učiteljski blok in popravili šolo v Lokavcu, v Benediktu bodo zgradili stanovanja za učitelje v zad-

ružnem domu, prav tako v Gradšču, dočim poslovne zgradbe v središču Lenarta ne bodo mogli zgraditi v letošnjem letu do kraja. Predvidena je bila tudi izgradnja nujno potrebnih učiteljskih stanovanj v Jurovskem dolu in Zg. Ščavnici. Za oba objekta bi (Nadaljevanje na 4. strani)

Veliko zborovanje v Lenartu

ZBOROVANJA V POČASTITEV OBCINSKEGA PRAZNIKA IN 20. OBLETNICE OSVOBODITVE SE JE UDELEŽILO 2000 OBCANOV, KI JIM JE GOVORIL ZVEZNI POSLANEC DR. ANTON VRATUŠA. NA PREDVEČER PRAZNIČNEGA DNE JE BILA V LENARTU SVEČANA AKADEMIJA. DRUGI DAN PRED ZBOROVANJEM PA JE BILA SLAVNOSTNA SEJA OBCINSKE SKUPŠČINE IN OBCINSKEGA ODBORA SZDL. POPOLDNE JE BILO SREČANJE BORCEV NA ZAVRHU IN SPORTNE PRIREDITVE.

Ker je 14. julij letos padel na sredo, so bile glavne prireditve v počastitev občinskega praznika

in dvajsetletnice osvoboditve v nedeljo, 11. julija. Na predvečer tega dne je bilo strelsko tekmo-

vanje, napad pripadnikov predvojaške vzgoje na Lenart, kresovanje in nato slavnostna akademija v kulturnem domu Lenart. Na akademiji so sodelovali KUD Cerkevjak, KUD Lenart in TVD Partizan Lenart. Posebnega odobravanja so bili na akademiji deležni gostje iz Cerkevjaka. To je ženski pevski zbor in folklorna skupina ter starejši člani TVD Partizan Lenart, ki so izvedli priklupno vajo.

V nedeljo, 11. julija je bil v Lenartu najprej promenade koncert godbe na pihala, po 9.30 pa je bila v domu kulture slavnostna seja občinske skupščine in občinskega odbora SZDL. Na seji je imel slavnostni govor predsednik občinske skupščine Edo Zorko, ki je med drugim povedal naslednje zanimive podatke:

»Zaposlenih izven kmetijstva je danes v naši občini okrog 2000 občanov ali 10-krat več kot pred dvajsetimi leti. Radio poseduje vsak peti občan, na vsakih 35 občanov pa pride motorno vozilo. Tudi televizija si hitro utira pot v naši občini. Na srednjih in visokih šolah študira danes osemkrat več mladine kot pred vojno. Pa tudi osnovno šolstvo ob višji strukturi osemletke zajema vse otroke v občini.«

S temi in drugimi podatki je predsednik OS orisal dokajšnji napredek občine v dvajsetih letih po osvoboditvi.

Po slavnostni seji je bilo na trgu Lenart veliko zborovanje, na katerem je bilo okoli 2.000 občanov. Trg je bil slavnostno okrašen, pred poslopjem uprave ob-

činske skupščine pa je bila slavnostna tribuna.

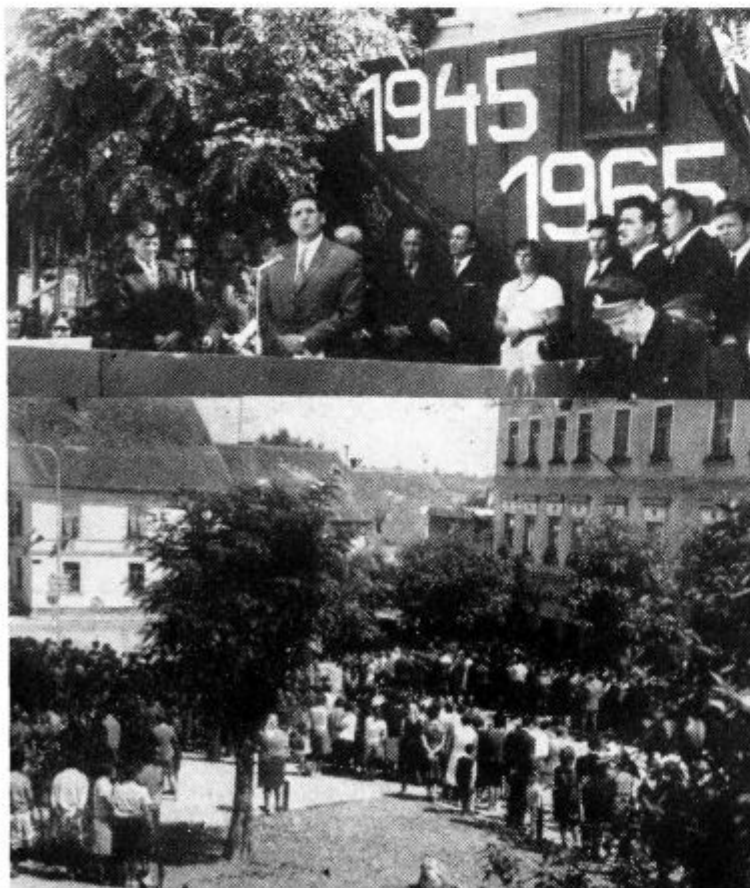
Na zborovanju je govoril poslanec zveznega zbora zvezne skupščine dr. Anton Vratuša. V svojem govoru je poudaril uspehe, ki so bili doseženi pri nas v zadnjih dvajsetih letih. Precej obširno je nato govoril o novih gospodarskih ukrepih in poudaril, da naj občani ne nasedajo govoricam, ki prihajajo od zunaj, temveč naj poslušajo svoja družbeno-politična vodstva v občinskem in krajevnih merilih. Tako bodo občani najboljše seznanjeni z vsebino novih gospodarskih sprememb.

Tov. dr. Anton Vratuša je nato precej časa posvetil tudi naši zunanji politiki in problemom v sodobnem svetu.

Na slavnostni seji občinske skupščine in na zborovanju so bili še navzoči Tone Kropušek, naš poslanec organizacijsko političnega zbora republiške skupščine in član IK CK ZKS, poslanka socialno zdravstvenega zbora zvezne skupščine dr. Lea Talany-Pfeifer, poslanec kulturno prosvetnega zbora zvezne skupščine Franc Skoberne, poslanec kulturno prosvetnega zbora republiške skupščine Janez Svajncer, poslanec gospodarskega zbora zvezne skupščine Franc Suman, republiška poslanka Jelka Firbas in drugi.

11. julija popoldne je bilo v Zavrhu srečanje borcev NOB, v Lenartu pa je bilo več športnih prireditev.

F. S.

Na fotografiji: Na slavnostnem zborovanju v Lenartu je govoril zvezni poslanec dr. Anton Vratuša (zgoraj v sredini). Zborovanja se je udeležilo veliko občanov (spodaj). Foto: Brumen-Maroh.

DOMA

in no svetu

Jugoslovanski državni sekretar za zunanje zadeve Marko Nikežić je odpotoval v Kairo, kjer se je z egiptovskimi državniki pogovarjal o mednarodnem političnem položaju.

Boris Kraigher je na televiziji govoril o dimenzijah gospodarske reforme. Poudaril je, da ne gre le za devizno reformo, tem več za celotno gospodarstvo. Med prvimi ukrepi pride na vrsto zmanjšanje nesklada med cenami, omogočenje večjega vpliva svetovnega trga, znižanje prispevka iz osebnih dohodkov itd. Tovariš Kraigher je tudi pripomnil, da smo z reformo že zelo pozni in da je zanjo že zadnji trenutek.

V Beogradu se je mudil B. Matavela, italijanski minister za zunanjo trgovino. Po zasedanju jugoslovansko-italijanskega odbora za gospodarstvo in tehnično sodelovanje, ki je bil ustanovljen lani, so podpisali dokument, po katerem daje Italija Jugoslaviji 20 milijonov dolarjev kredita.

Pred nedavnim so objavili ime nove članov nove alžirske vlade. Predsednik in zunanji minister je Bumedien. Vlada ima 19 članov, od tega jih je 8 iz prejšnje vlade. Kakor kaže, je vse to le začetek sprememb; Bumedien napoveduje kongres stranke FLN, ki naj bi dobila bolj »aventično« vodstvo in bi bila nasploh »obnovljena«.

Ameriški ambasador v Vietnamu Maxwell Taylor je podal ostavko, ki jo je newyorški senator Robert Kennedy ocenil kot odraz popolnega poloma vsega tistega, zaradi česar je Taylor prišel v Vietnam. Novi ambasador je postal stari znanec Vietnamu H. C. Lodge, ki je bil z isto funkcijo v Saigonu pred letom dni. Opazovalce, ki so takoj izrazili svoje mnenje, da je Lodge nemara prinesel s seboj tudi kaj, kar bi dišalo po miru, je Johnson že razočaral. Izjavil je, da se bo vojna nadaljevala. Američani so izkrcali še 8.000 vojakov, v Severnem Vietnamu pa so ustanovili polvojaške mladinske brigade. Tema pisanja ameriškega tiska pa so raketna izstrelišča, ki bodo vsak čas pripravljena. Postavili so jih Rusi v bližini Hanota in Haifonga.

Sporazum o ustavitvi sovražnosti v Sant Domignu vsak čas kršijo. OAD ne ve, kaj bi storila, da bi ukrotila Imberta in prisilila Caamana na kompromis. Ta je optimist in se je spet obrnil na OZN.

V Helsinkih se je pričel svetovni kongres za mir. Udeležuje se ga 1.272 delegatov iz 92 držav.

V sprejemni postaji v Pasadeni (Kalifornija) so sprejeli in rekonstruirali (16. 7. 1965) prvo sliko marsove površine, ki jo je po radijskih signalih poslal na zemljo »Mariner 4«. Ameriški znanstvenik dr. Leighton je izjavil, da nam analize prve slike predvsem pokažejo, da je Mars na svojem mestu.

POSLUŽUJTE SE OBCINSKE KOMISIJE ZA PROSNJE IN PRITOŽBE

Precej občanov se pritožuje na višje organe

Pri skupščini občine je izvoljena 5-članska odborniška komisija za prošnje in pritožbe. Prav tako je organizirana služba za prošnje in pritožbe, ki jo opravlja uslužbenec službe pravne pomoči.

Kljub temu, da je služba za prošnje in pritožbe organizirana v taki obliki, pa komisija za prošnje in pritožbe dobiva sorazmerno malo vlog, ki bi jih državljani vlagali direktno na občinsko komisijo. Vloge sprejema občinska komisija v večji meri, kot neposredno od državljanov, od republiških in zveznih komisij oziroma uradov za vloge in pritožbe. Izgleda, da državljani še vedno premalo vedo, da taka komisija pri občini obstaja, zato se obračajo direktno na republiški ali zvezni izvršni svet ali na kabinet maršala.

Ceprav so bili občani preko lokalnega tiska in preko KO SZDL opozorjeni na dejavnost občinskih komisij za prošnje in pritožbe, se te možnosti rešitve svoje zadeve ne poslužujejo v polni meri.

Z organizacijo službe pravne pomoči v občini, ki je pričela delovati v letu 1964, se je stanje nekoliko izboljšalo. Služba pravne pomoči občanu svetuje, katera redna pravna sredstva lahko koristi, da uveljavi svoje pravice, zaradi česar je tudi manj zadev, ki bi jih njih naj reševala komisija za prošnje in pritožbe. Služba pravne pomoči pomaga državljanom v tem, da jim sestavlja pritožbe na prvostopne odločbe ali organe, ki so na prvi stopnji odločali predlaga, da v lastnem delokrogu spremeni prvostopno odločbo, v kolikor je taka rešitev možna. Napredek v delu službe za prošnje in pritožbe je bil do-

sežen, da se z reševanjem prošenj in pritožb, ki prihajajo na komisijo za prošnje in pritožbe, ne bavijo upravni referenti, kot je bilo to v preteklem obdobju. Komisija za prošnje in pritožbe, zadevo, ki jo dobi v obravnavo, vsestransko prouči na ta način, da sporno zadevo prouči uslužbenec službe za prošnje in pritožbe samostojno ali pa jo proučijo sami člani komisije, ne pa kot je bilo v preteklem obdobju, da je ugotovljeni postopek opravil referent, ki je zadevo obravnaval po upravnem postopku. Tako se zadeva ne obravnava več po upravno-uradniški poti. Komisija nato razpravlja o ugotovitvah ter predlaga ustrezno rešitev.

V mnogih zadevah, v katerih so se v preteklem obdobju obračali državljani, zaradi nepoučenosti ali nepoznavanja redne upravno-pravne poti, na komisije ali organe višjih forumov, državljani sedaj lahko uveljavi svojo zahtevo ali dobi odgovarjajoče napotke za rešitev svoje zadeve že pri službi pravne pomoči v občini. Težave pa nastopijo tudi v tem, da državljani mnogokrat od službe pomoči pričakujejo, da jim bo opravila zadeve, ki spadajo v delokrog odvetniške dejavnosti. Namen službe pravne pomoči, prav tako pa tudi službi za prošnje in pritožbe, ni v tem, da bi opravljala odvetniško dejavnost oziroma predstavljala državno advokaturu. Namen službe za prošnje in pritožbe je predvsem v tem, da poskrbi, da se dosledno rešujejo osnovni problemi državljanov v občini. To pomeni, da bi se morale komisije za prošnje in pritožbe v občini afirmirati v tem, da bi reševali vsakodnevne probleme, ki izhajajo iz prošenj in pri-

tožb državljanov. S tem bi komisija zbudila zaupanje državljanov, ki bi se za rešitev svojih nerešenih vprašanj obračali najprej na občinsko komisijo.

Člani komisij za prošnje in pritožbe ne bi smeli biti obremenjeni še z drugimi funkcijami v skupščini. Prav tako bi se naj uslužbenci, ki delajo v službi za prošnje in pritožbe razbremenili ostalih upravnih poslov, da bi se lahko v celoti posvetili delu službe za prošnje in pritožbe. Tudi sam zakon o postopku z vlogami in prošnjami državljanov vsebuje taka določila.

Zaradi pomanjkanja kadra v občinski upravi ni bilo v celoti mogoče zadovoljiti priporočilom, ki jih je dal zvezni zbor. Uslužbenec, ki dela v službi za prošnje in pritožbe, je obremenjen še z drugimi posli, ki zahtevajo mnogo naporov. Zato se v taki meri ne more posvetiti službi za prošnje in pritožbe. Mnogo časa porabi ta uslužbenec pri delu na arondaciji. Kljub temu pa je mnogo zadev rešeno že po službi pravne pomoči, kar na drugi strani zmanjšuje pritožbe na komisijo za prošnje in pritožbe. Komisija je v svoji zadnji mandatni dobi sprejela v obravnavo preko 22 zadev.

Dravljani so se do sedaj v glavnem upravičeno obračali na komisijo za prošnje in pritožbe in je od obravnanih zadev bilo ugodno rešenih 55 odstotkov vlog.

Komisija za prošnje in pritožbe se postopoma uveljavlja, potrebno pa bi bilo, da odborniki občinske skupščine o teh vprašanih razpravljajo s svojimi volivci in jim pojasnijo pomen in vlogo te komisije.

Nova šola v Cerkvenjaku

Kot smo izvedeli iz dobro obveščanih krogov, bodo te dni pričeli v Cerkvenjaku z izgradnjo nove osnovne šole. Šolo bodo gradili ob poslopju kulturnega doma. Stala pa bo 76 milijonov din. Sredstva je v obliki dolgoročne kredita odobrila republiška gospodarska banka.

Predvideno je, da naj bi bila šola zgrajena do konca tega leta. Cerkvenjak bo tako pridobil štiri učilnice, več kabinetov in druge potrebne prostore.

Do sedaj je bila šola v Cerkvenjaku zelo na tesnem s prostori. Problem je bil iz leta v leto večji. Končno pa bodo v Cerk-

venjaku dobili novo šolo, ki jim bo rešila probleme in olepšala naselje.

Novo šolo v Cerkvenjaku bo gradilo Gradbeno podjetje »Pomurje« iz Murske Sobote, ki je uspelo na razpisani licitaciji o oddaji del.

F. Š.

KARIKATURA

Dopust naših zaposlenih občanov

Počastili so borce NOV

V čast Dneva borca sta KO SZDL in KO ZB Lenart pripravile v Dobravi pri Gradišču družabni večer za borce NOV. Sredstva za pogostitev so prispevale delovne in družbenopolitične organizacije kraja. V čast Dneva borca so na območju naše občine razdelili 150 tisoč din kot enkratne priznane borcem, ki so socialno ogroženi. Posamezni borci so dobili od 10 do 15 tisoč din pomoči.

Pravice in dolžnosti zaposlenih

(4)

III.

NOVA ZAKONSKA DOLOČILA VNESTI V STATUTE

Novi zakon o delovnih razmerjih obvezuje delovne skupnosti, da v roku enega leta od dne, ko je stopil zakon v veljavo, s statuti in drugimi splošnimi akti urede medsebojna delovna razmerja v skladu z načeli tega zakona. V prehodnem obdobju, ko še ne bodo mogli biti statuti usklajeni z zakonom, oz. sprejeti drugi splošni akti, lahko delovne skupnosti posamezna vprašanja urejajo z začasnimi odloki svojega najvišjega samoupravnega organa.

Zakon ne določa podrobneje, kaj naj delovne skupnosti uredi s statutom in kaj s pravilnikom: na splošno določa, naj temeljne določbe o delovnih razmerjih vsebujejo statuti, podrobnejša določila o pogojih in načinu pridobivanja in uresničevanju dolžnosti in pravic pa pravilniki.

Zakon ne porazdeljuje med organe upravljanja pooblastil glede odločanja o medsebojnih pravicah in dolžnostih, niti ne določa, kateri poedinci so pooblašteni, da izdajajo odločbe zaradi izvršitve sklepov kolektivnih organov upravljanja, temveč nalaga delovnim skupnostim, da prve in dru-

ge določijo v svojih statutih ali drugih splošnih aktih. S statutom se tudi določi, kdaj imajo delovne enote položaj delovne organizacije in da so pristojne urejati vsa vprašanja iz medsebojnih delovnih razmerij delovne skupnosti teh enot oziroma njihovi organi.

Načeloma obvezuje zakon delovne skupnosti, da so dolžne organizirati samoupravljanje tako, da je v samoupravnem mehanizmu omogočeno in zagotovljeno čimbolj neposredno odločanje in sodelovanje članov delovne skupnosti, kadar se sklepa in odloča o medsebojnih pravicah in dolžnostih.

KAJ VNESTI V STATUTE?

Pri posameznih določbah novi zakon o delovnih razmerjih obvezuje delovne skupnosti, da s statutom in drugimi splošnimi akti podrobneje določijo obseg pravic in dolžnosti članov delovne skupnosti in način izvrševanja teh pravic. Ta n. pr.:

— vodilna delovna mesta in morebitna še druga, ki se obvezno razpišejo, organe, ki izvedejo razpis, postopek pri razpisu itd.;

— delovna mesta, na katerih je potrebno poskusno delo, način ocenjevanja delovne sposobnosti,

organe, ki ugotavljajo delovne sposobnosti;

— primere in pogoje, ko je delavec dolžan delati preko rednega delovnega časa;

— razpored, začetek in konec delovnega časa, prerazporejanje delovnega časa, odmor med delom, med dvema delovnikoma v teku tedna itd.;

— trajanje letnih dopustov, pogoje in kriterije za odmero letnih dopustov, delovna mesta, ki upravičujejo do daljšega letnega dopusta;

— dolžnosti in obveznosti delavca v zvezi z delom, odgovornosti za kršitev obveznosti, postopek pri ugotavljanju odgovornosti za kršitev delovnih obveznosti, organe, ki v tem postopku sodelujejo;

— rok, v katerem je delavec še dolžan delati, v primerih, ko želi prenehati z delom ali ko delovna skupnost odloči o prenehanju njegovega dela (prej odpovedni rok).

To so nekatera od vprašanj, ki so jih po zakonu delovne skupnosti dolžne podrobneje urediti s svojimi splošnimi akti. Poleg teh, ki jih zakon izrecno navaja, lahko delovne skupnosti določijo tudi same pravila o medsebojnih pravicah in dolžnostih.

KAJ MORAMO NAJPREJ STORITI

IV.

Neposredno po objavi temeljnega zakona o delovnih razmerjih bo predvsem potrebno:

1. da se delovni kolektivi seznanijo z vsebino novega zakona, da se pojasni nove določbe zakona in razlike med starim in novim zakonom;

2. da se nudi delovnim kolektivom, zlasti manjšim in nekaterim srednjim, strokovna pomoč pri pripravljanju začasnih odlokov, ki jih bo treba takoj sprejeti in pri usklajevanju statotov in drugih splošnih aktov z zakonom o delovnih razmerjih.

Glede tega je delavska univerza že prevzela nalogo, da bo v naslednjih mesecih organizirala seminarje, na katerih se bodo obravnavala gornja vprašanja.

Poleg tega pa bi bilo potrebno, da se v samih delovnih organizacijah čimprej začne razprava o vsebini statotov in drugih aktov, s katerimi se bodo konkretno določale in odmerjale medsebojne pravice in obveznosti. Zapis razprav in dogovorov bo osnova za usklajevanje statotov in sestavljanje drugih splošnih aktov, ki bi jih bilo treba sprejeti najkasneje do aprila naslednjega leta.

KONEC

ODPRT OBRAT DRUŽBENE PREHRANE

V začetku junija je lenarški Agrokombinat odprl v Lenartu preurejeni obrat družbene prehrane. Ker prejšnji obrat ni odgovarjal higienskim predpisom, so ga zaprli in v celoti obnovili. Preuredili so kuhinjo, sanitarije in jedilnico. V obratu bo jedlo

okoli 150 delavcev. Agrokombinat KZ Lenart pa daje tudi možnost, da se ostale lenarške delovne organizacije poslužujejo tega obrata družbene prehrane. Za obnovo omenjenega objekta so porabili milijon 500 tisoč din.

VODA LETOS NE MIRUJE

Seno so sežigali, ker je bilo neuporabno

Prve dni julija so bile na območju naše občine ponovno velike poplave. Bregove je prestopila Pesnica in njeni pritoki. Pod vodo je bilo okoli 900 ha travnikov in njiv, ogrožena pa so bila tudi nekatera gospodarska poslopja in na pol posušeno seno. Precejšnjo škodo je ponovno utrpel lenarški Agrokombinat, ki

je ponekod že drugič posejal kormo.

Letošnje neugodno vreme bo kmetijstvu prineslo veliko izgub, saj bo v vseh panogah pridelek znatno nižji od predvidenega.

Poplavljenno seno so nekateri kmetovalci v dolini Pesnice sežigali, ker ni bilo uporabno ne za krmo in ne za steljo. F. S.

Gradišče vabi!

PROGRAM PRIREDITEV V POČASTITEV 90-LETNICE GASILSKEGA DRUŠTVA GRADIŠČE. — NA GASILSKEM ZBOROVANJU V GRADIŠČU BO GOVORIL REPUBLIŠKI POSLANEC JANEZ SVAJNCER.

Prireditve v počastitev 90-letnice Gasilskega društva Gradišče se bodo pričele 29. julija ob 20. uri, ko bo veliki gasilski manever v Gradišču.

V petek, 30. julija bo ob 20. uri velika gasilska vaja v Lenartu.

V soboto, 31. julija bo ob 19. uri polaganje vencev umrlim članom, ob 19.30 baklada z godbo, kresovanje, ognjemet, koncert in nastop pevskega zbora.

V nedeljo, 1. avgusta bo ob 5. uri zjutraj budnica v Gradišču, od 8. do 9. ure bo sprejem gostov, ob 9. uri bo slavnostna seja gasilskega društva Gradišče, ob 10. uri velika gasilska parada, ob 10.30 gasilsko zborovanje v počastitev 90-letnice gasilskega društva Gradišče in 20-letnice osvoboditve. Na zborovanju bo govoril republiški poslanec kulture in prosvetnega zbora republiške skupščine Janez Svajncer. Ob 11.30 bo v Gradišču še manever s sodobno gasilsko opremo.

Po končanem programu bo prosta zabava. Za specialitete in dobro kapljico je preskrbljeno.

Omenjenih prireditev se bo udeležilo veliko število sosednjih gasilskih društev.

CESTO GRADIJO — Te dni so pričeli v Zgornjem Porčiču pri Gradišču z nadaljnjo izgradnjo ceste, ki vodi iz Gradišča skozi Zg. Porčič proti severni magistrali. Že od predlanskega leta so imeli pripravljeneh zato 40 m³ gramoza in 12 m³ kamna. Kljub temu, da še ni sprejet dokončni sklep o višini krajevnega samoprispevka, se je 15 gospodarstev odločilo, da dajo po dva delovna dneva ali 2.000 din, da bi lahko z deli takoj pričeli, ker je sedaj zato najbolj primeren čas. Delo na cesti vodi Karl Domanjko. Tukajšnji prebivalci pa pravijo, da bodo čez leta uredili cesto vse do severne magistrale. Na fotografiji: Na kamnito podlago stresajo gramoz. Foto: Franček Štefanec

Zakaj novi gospodarski ukrepi...

(Nadaljevanje s I. strani)
 potrebovali 10 milijonov din pologa, tega pa verjetno ne bo mogoče zagotoviti za oba kraja. Odpadla je tudi letos predvidena izgradnja zdravstvenega doma v Lenartu, o čemer se že več let razpravljala.

Z regulacijo Pesnice se je letos začelo tudi na območju naše občine. Tu so težave pri izgradnji mostov, ker mora za nje občina preskrbeti lastna finančna sredstva. Letos bo dala zato 12 milijonov din. Vsi mostovi na našem območju pa bodo stali mnogo več, računajo na okoli 130 milijonov din.

V zvezi z novimi gospodarskimi ukrepi pa je na plenumu predsednik občinskega odbora SZDL Lenart Franjo Muršec med drugim povedal:

»Kljub obsežnim tolmačenjem preko časopisja, radia in televizije o predvidenih gospodarskih ukrepih v okviru napovedane gospodarske reforme, je v naših delovnih kolektivih in med občani še mnogo nejasnosti, zlasti o tem, kakšne premike bodo predlagani ukrepi povzročili v pogojih gospodarjenja, oziroma kakšen vpliv bodo imeli na oblikovanje cen.

Z namenom, da bi ta pomembna vprašanja čimbolje razumeli, je naloga Socialistične zveze in sindikata, da organiziramo široko razpravo v kolektivih in med občani.

Predvideni gospodarski ukrepi niso povsem nekaj novega in nepričakovanega. O njih smo vedno govorili. Konkretnje smo pričeli govoriti že na razpravah, ko smo sprejemali novo ustavo. Močno je podčrtal in osvetlil to vprašanje VIII. kongres ZKJ in več resolucij ter smernic je bilo sprejetih s tega področja s strani zvezne in republiške skupščine.

V 20. letih hitrega in naglega vzpona našega gospodarstva smo prišli do tiste stopnje, ko je potrebno podvzeti take ukrepe, ki bodo še v naprej močno jamstvo za hitrejši in skladnejši razvoj našega gospodarstva in družbenih služb. Ne gre za ukrepe, ki bi ovirali naš nadaljnji razvoj, marveč gre za to, da postopoma odpravimo administrativne intervencije, kot so regresji, premije in druge subvencije, pa naj si bo to pri uvozu, izvozu, v proizvodnji ali cenah. Take administrativne intervencije so vse doslej bile potrebne, če smo hoteli pospeševati razvoj naše mlade industrije raznih panog in služb zlasti onih, ki so pomembne za naše gospodarstvo. Razumljivo je, da bodo intervencije družbe v določeni meri tudi v prihodnje potrebne. Obseg administrativnih subvencij, premij, in regresov se je sčasoma povzpela na več sto milijard din letno. Jasno, ta sredstva je bilo potrebno zbrati in zato odvzeti drugim.

Ukinitev subvencij, regresov in premij, sprememba paritete dinarja oziroma uvedba enotnega uvoznega in izvoznega tečaja bo povzročilo radikalne spremembe v sistemu gospodarjenja. Delovne organizacije bodo delovale v enakih pogojih tako na domačem in zunanem trgu. Na splošno po-

vedano, v bodoče ne bo nikogar več, ki bi dajal posameznim delovnim organizacijam razliko v ceni v obliki premij, regresov ali subvencij. Gre odločno za tem, da se naše delovne organizacije povsem osamosvojijo. Ta ekonomska osamosvojitve pa bo zahtevala od delovnih organizacij da temeljito proučijo lastne pogoje proizvodnje in prodaje svojih proizvodov. Prav gotovo bo to zahtevalo temeljito proučitev organizacije dela, tehnološke stopke, sistem nagrajevanja in možnosti vse tesnejšega in čvrstega sodelovanja — kooperacije z drugimi podjetji itd. Skratka, delovne organizacije bodo morale poiskati vse notranje še neizkoriščene rezerve, ki še obstajajo v vsaki delovni organizaciji. Reforma gre odločno za tem, da se doseže stabilizacija gospodarstva in ustvari take pogoje gospodarjenja, ki bodo omogočili in podprli razvoj sodobne intenzivne in visoko produktivne proizvodnje in sporedno s tem hitrejšo izboljšanje življenjskega standarda delovnih ljudi. To pa bomo dosegli le z močno omejitvijo administrativnih intervencij v proizvodnji ob svobodnejšem delovanju trga tako, da bo materialni interes delovnih ljudi odločujoč činitelj za stalno povečanje produktivnosti dela, za napredek proizvodnje in osebnih dohodkov. Z vsem tem pa je tesno povezana krepitev materialne osnove delavskega in družbenega samoupravljanja.

V okviru predvidenih ukrepov je predvideno, da se bodo družbene obveznosti gospodarskih organizacij znatno zmanjšale, kakor na primer ukinitve plačevanja prispevka iz dohodka, znižanje obrestne mere na poslovni sklad, prenos prometnih davkov iz proizvodnje v trgovino, znižanje stopnje prispevka iz osebnih dohodkov, znižanje carinske stopnje itd.

Vse to bo imelo za posledico, da bo odpadlo več milijardno prelihanje sredstev na eni strani, na drugi strani pa tudi za novo porazdelitev narodnega dohodka.

Seveda pa bo kljub zmanjšanju družbenih obveznosti zahteva vključitev v nove pogoje gospodarjenja nemajhne napore tako v gospodarstvu, kakor tudi v družbenih službah.

Uvedba enotnega izvoznega in uvoznega tečaja, oziroma sprememba paritete dinarja sicer ne predstavlja jedra predlagane gospodarske reforme, ampak le izhodišče za mnogo širšo reformo celotnega mehanizma gospodarjenja. Pri tem naj omenim, da v zunanje-trgovski menjavi posamezne gospodarske organizacije niso bile v enakem položaju. Uvozne in izvozne premije so bile za posamezne delovne organizacije različne. Naši izvozniki so dobili v dinarjih dejansko mnogo več, kakor bi naj ustrezalo uradnemu tečaju 750 din za dolar. Večina je že zdaj dobivala preko 1.000 din, v večjih primerih pa 1.200 din za dolar. Podobno je pri uvozu.

Z novimi ukrepi je predvideno, da se odpravijo izvozne premije in regresji, razen za izjemne pri-

mere, kjer so predvidene v minimalnem obsegu. Predvideva se tudi znižanje uvoznih carin. Carine naj bi imele zaščitni značaj. Torej bo uvedba enotnega izvoznega in uvoznega tečaja imela za posledico, da se bodo naše gospodarske organizacije morale prilagoditi enakemu položaju in pogojem na zunanem trgu, zlasti bodo morale povzeti ukrepe, da bodo proizvodi za izvoz kvalitetnejši in bodo imeli vse tiste elemente, da se bodo lahko vključili v mednarodni konkurenčni trg. Prav gotovo velja enako za konkurenčno sposobnost na domačem trgu.

Brez dvoma se bodo predvideni ukrepi močno odražali na področju cen. Razumljivo je, da bodo gospodarske organizacije morale za ukinitvijo subvencij, premij in regresov kupovati reprodukcijski material, surovine in druge storitve po višjih cenah, zlasti za tiste, pri katerih je bila dosedaj subvencija najmočnejša. Na drugi strani se bodo cene nujno približale na zunanem trgu. Seveda je še težko konkretno reči, kakšne premike bo gospodarska reforma prinesla na področju cen. Vsekakor pa lahko pričakujemo nekoliko povišanje. Z ukinitvijo subvencij in regresov bodo cene umetnih gnojil višje in zato tudi lahko pričakujemo nekoliko povišanje cen kmetijskim proizvodom pa če tudi bi družba, kakor je predvideno, cene prehranskih artiklov z ustreznimi ukrepi posebej urejevala.

Ugotavljamo, da so nekateri naslednji raznim govoricam, kar je bila posledica, da je bila nekaj dni potrošniška mrzlica. Kaj hitro so se občani prepričali, da temu ni tako, zlasti tisti, ki so navalili na hranilne vloge in druge vrste osebne potrošnje.

Več razprav je bilo s področja zaposlovanja in odpuščanja delovne sile. Menim, da ne gre za odpuščanje delavcev, marveč za racionalno zaposlitev delovne si-

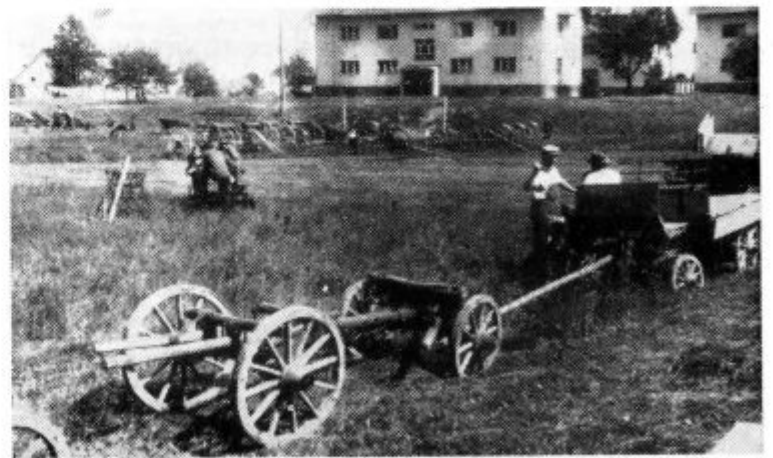
le. Gre za to, da mora biti politika zaposlovanja v skladu s potrebami gospodarstva in možnostmi odpiranja novih delovnih mest. Predvideni ukrepi v okviru gospodarske reforme bodo omogočili svobodnejše delovanje ekonomskih zakonov, zato bo prav gotovo vsaka delovna organizacija proučila obstoječe stanje in podvzela ukrepe, ki se tudi lahko odražajo s premeščanjem delovne sile na druga delovna mesta, bodisi v okviru lastne delovne organizacije ali sorodne dejavnosti.

Vsaka delovna organizacija bi se morala prilagoditi novim pogojem dela, zlasti še bo morala podvzeti ukrepe za višjo produktivnost dela. Zdi se mi, da je to pomembno vprašanje predvsem v zvezi s porastjo osebnih dohodkov, ki morajo rasti sporedno z rastjo produktivnosti dela. Iz tega izhaja, da se osebni dohodki ne bodo v vseh delovnih organizacijah enako dvignili iz preproste razloga, kolikor bodo ustvarili, toliko bodo imeli.

S temi ukrepi dobiva delavsko in družbeno samoupravljanje še širšo in trdnjšo gospodarsko osnovo, kjer bo uspeh delovne organizacije še bolj odvisen od prizadevanja vsakega člana kolektiva, ekonomske enote in delovne organizacije kot celote ob močnem angažiranju strokovnih kadrov.

Zavedamo se, da je predvidena reforma zavestno in načrtno delovanje družbe za naše gospodarstvo in življenje sploh s povsem jasnimi cilji in smotri. Prihajamo v nadaljnjo fazo našega družbenega življenja. Stopamo nov korak za doseg višjega standarda naših delovnih ljudi. Prav gotovo bo ta prehodna doba povezana z raznovrstnimi težavami, vendar jih bodo uspešno premagali ob vsestranskem razumevanju, podpori in doslednem izvajanju ukrepov.

S temi besedami je Franjo Muršec zaključil svojo razpravo.

Na fotografiji: V sredini junija je Agrokombinat KZ Lenart razporedil na nogometnem igrišču v Lenartu razne vrste strojev in vozov za potrebe kmetijstva, ki so jih naslednje dni prodajali družbenim organizacijam in zasebnikom. To je oblika iskanja skritih rezerv, ker bi drugače stroji, ki jih do sedaj niso rabili, propadli. Kupci so prišli iz Hrvaške in iz raznih delov Slovenije, seveda pa tudi domačinov ni manjkalo. Foto: Franček Stefanec

FILMSKI spored

LENART

1. avgusta, »Sladko življenje«, italijanski film
8. avgusta, »Smrt preži«, angleški film
15. avgusta, »Žizi«, ameriški SC film

GRADIŠČE

1. avgusta »Traper Kely«, ameriški film
8. avgusta, »Ugrabitev Sabink«, francoski CS film
15. avgusta, »Osveta Vikingov«, barvni film

VOLICINA

1. avgusta, »Napad na Drvar«, jugoslovanski film
8. avgusta, »Nepoznana žena«, egiptovska drama
15. avgusta, »Gusar«, ameriški kovbojski film

OGLASI

Kupim sadno stiskalnico (pre-
šo za sadje). Naslov v upravi li-
sta.

Prodam dva okenska okvirja s
šipami, v dobrem stanju. Naslov
v upravi lista.

KOZERIJA

Pepek in produktivnost

Pepek se je v ponedeljek zju-
traj s težavo skobacal s po-
stelje. Močno ga je bolela gla-
va zaradi krogarije v nedeljo
kasno v noč. S prijatelji ga je
zvrnil nekaj kozarcev čez me-
ro. Sicer pa je bilo tisto pi-
jančevanje po svoje tudi ko-
ristno. Količno novega je zve-
del o novem gospodarskem si-
stemu. Ljudje, ki jih v gostil-
ni ni bilo malo, so na vse pre-
tege valili krivdo za nove ce-
ne in podobne ukrepe na višje
organe od občine navzgor, svo-
jo krivdo so po stari in pre-
izkušeni navadi seveda zamol-
čali. V tej družbi pa je ven-
darle nekdo, vsaj tako se je
Pepek medlo spominjal, pri-
znal, da glavna krivda leži na
nizki produktivnosti. Bolje bi
bilo, če tisti človek o tem ne
bi govoril. Prištedil bi si nam-
reč kup nedvomno argumenti-
ranih in zrelih proti pripomb,
ki bi jih v končni fazi lahko
razumeli kakor da trditev o
nizki produktivnosti ne drži.

Tako in podobno je razmiš-
ljal Pepek, medtem ko se je
mukoma oblačil in na vse pre-
tege zehal. Po zajtrku se je
odpravil na šiht. Spotoma je
kupil časopis. Vedno je skrbel
za to, da je bil na tekočem
z najnovejšimi dogodki. Zad-
nji čas pa so ga zlasti zanimali
gospodarski ukrepi, za ka-
tere je menil, da so pozitivni
in, da jih je potrebno podpira-
ti. V podjetju se je prikazal
samo s četrturo zamudo. Ker
še tudi vseh drugih delavcev

ni bilo, se je spraval v kot med
bencinske sode, kjer je bil va-
ren pred radovedneži in se
globoko zatopil v branje. Pri-
tegnil ga je zlasti članek o
faktorjih, ki vplivajo na večjo
produktivnost. Pepek se je za-
vedal pomembnosti produk-
tivnosti za hitrejši gospodar-
ski napredek, zato je tudi vse
članke o tem prašanju s po-
sebno pozornostjo prebiral.
Če je bilo treba, je zato potro-
šil tudi nekaj delovnega časa.
Ker ga ni nihče v delavnici po-
grešal, se je z branjem aktu-
alnosti zamotil do malice.
Okoli 10. ure se je še vedno
omotičen od večerajšnjega kro-
kanja in pod močnim vtisom
članke o produktivnosti podal
na malico v prijetno in zakot-
no gostilno, kjer ga je že pri-
čakovalo nekaj sodelavcev, ki
so se prepirali o možnostih
napredovanja nogometašev
Olimpa. V razpravo je posegel
tudi Pepek, ki jo je v skladu
s svojimi možnostmi skušal
uravnati v pravi tok. Pomenek
ga je tako prevzel, da je sko-
raj pozabil na malico. Po eno-
urnem malcanju se je nekdo
spomnil, da jih v podjetju ča-
ka delo, zato so se tudi pod-
vizali. Okrog pol druge ure
je Pepek omagal od težaškega
dela. Zato se je kmalu odpra-
vil domov, kjer je še pred ko-
silom nadaljeval z branjem
članke o faktorjih, ki pogodu-
jejo večjo produktivnost.

Anzek

Z uspehom igrajo

Kulturno umetniško društvo
Jurovski dol je nedavno našudi-
ralo zgodovinsko dramo Crni
križ pri Hrastovcu. Igrali so na
domačem odru, nato pa so pričeli
z gostovanji po krajevnih sre-
diščih občine. Med drugim so
imeli dve predstavi tudi pri go-
stišču Črni les, na prostem. Ta-
krat in tudi prej si je drama
ogledalo veliko ljudi.

Izkupiček bo društvo uporabilo
za nadaljnjo obnovo kulturnega
doma v Jurovskem dolu.

Prizadevnost igralcev iz Jurov-
skega dola je potrebno pohvaliti.
V večini namreč igrajo ljudje, ki
od jutra do večera trdo delajo na
polju.

Pomoč poplavljenim

Nedavno je sprejel Občinski
odbor Rdečega križa Lenart 30
mark (7.500 din) od lenarške ro-
jakinje, ki živi v Nemčiji v Düs-
seldorfu, kot pomoč najbolj ogro-
ženi družini ob zadnjih poplavih.

Občinski odbor RK Lenart se
za posnemanja vredno pomoč
zahvaljuje.

Tajnik, Pepca Gumzej

Nova učilnica za tehnični pouk

GOZDNO GOSPODARSTVO MA-
RIBOR PO PREVZELO PATRO-
NAT NAD SOLO.

V osnovni šoli Gradišče so le-
tos uredili v kletnih prostorih
učilnico za tehnični pouk in la-
boratorij za potrebe fotokrožka,
ki ima 20 članov. Orodje za de-
lavnico za tehnični pouk so naba-
vili v tovarni avtomobilov. Za
opremo je krajevna skupnost
prispevala iz lanskoletnih sred-
stev 180.000 din iz šolskega pro-
računa pa so dali 500 tisoč din.
Osnova šola Gradišče je tudi v

dogovoru z Gozdnim gospodar-
stvom Maribor, da bi prevzel pa-
tronat nad šolo.

Na fotografiji: Osnovna šola
Gradišče.

ČESTITKE

Dragi botri KLARIKI ZEL iz
Zagreba želi ob njenem dvojnem
življenjskem prazniku vso srečo
in da se ji izpolnijo vse želje. —
Mimika Vrščič in vsi domači iz
Porčiča.

Dragi botri Aniki Zel iz Oseka
št. 46 in botru Vinku Močniku

želi vso srečo v življenju — Loj-
zka in vsi domači iz Porčiča.

Dragemu bratu Radku Šantl iz
Lenarta za rojstni dan, da se mu
izpolnijo vse skrite želje — želi
Majda iz Avstrije.

STARA SMESNICA

Prvi: »Kaj pa, da si zatekel na
glavi? — Drugi: »To sem dobil
včeraj pri mlatvi. Čepec mi je
priletel na glavo.« — Prvi: »Da,
da, čepec navadno tja pade, kjer
je slama.«

Koledar 1899

Poročili so se:

V poročni dvorani v Lenartu
na Ptujski cesti 5 so se poročili
3. julija:

Marija Rajter iz Oseka in
Franc Škrlec iz Ločkega vrha,
Julijana Letnik iz Lenarta in
Franc Pridigar iz Čečovelj.

10. julija:

Erika Kavčič iz Zg. Ročice in
Anton Kocbek iz Selc, Ida Gra-
ger iz Froleha in Viktor Kavčič
iz Zg. Ročice, Marija Klobasa in
Alojz Kosi iz Smolinc, Helena
Vurcer iz Ločkega vrha in Jože
Marajh iz Benedikta.

Iskreno čestitamo!

Kdo sem jaz?

*Sem še fantič mlad
na polje hodim rad.
Znam krompir saditi,
rumeno žito znam kositi.*

*Rad se tudi še igram,
po trati za žogo skačem sam.
Ce mama me pokliče,
se tople veselim potice.*

Feliks Perko, Gradišče

Poplave tudi v Ščavniški dolini

Ze nad 50 let v Ščavniški dolini
ni bilo takšnih poplav, kot so jih
doživeli ob zadnjih nevihtah. Ce-
lo v zgornjem toku Ščavnice se
je voda razlila preko travnikov
in polj ter zalila mlado koruzo,

krompir in v precejšnji meri uni-
čila pridelek sena. Trava je po-
stala blatna in bo seno za krmo
neuporabno. Zaradi tega je ško-
da zelo občutna.

Jože Rajh, Dražen vrh

Na fotografiji: Križišče pri »Zametni vasi« z mlatilnico, last Ur-
banič Janeza iz Zg. Ščavnice, ki jo je prav tako dosegla voda
Ščavnice. Foto Seyfrid

Dr. Ivo Rapoc:

POSPEŠEVALNI UKREPI V PRAŠIČEREJI

(3) (Uspehi odvisni od pasme.) Nabava omenjenih plemenjakov je pokazala, da smo na pravi poti v vzreji prašičev; prav to nas je napeljal, da smo letos nabavili in razdelili 20 novih plemenjakov, v kratkem pa bomo prejeli še 15 plemenjakov s katerimi bomo zamenjali še tiste plemenjake, kateri so bili nabavljeni v letu 1963 in so postali zaradi prevelike teže neuporabni.

Pavšalna skočnina za pripust merjasca plemenjaka znaša po

občinski odredbi o obveznem odbiranju merjascev in okvirni tarifi za osemenjevanje svinj na območju občine Lenart 1400 din in se plača ob prvem pripustu. Nekateri rejci so neupravičeno godrnjali, češ, da je skočnina previsoka. Poudariti moram, da je nabavna cena plemenjaka izredno visoka in znaša preko 750 din za kg; poleg tega je znano, da je nadaljnja vzreja in nega merjasca izredno zahtevna naloga in na koncu, da so odkupne cene praši-

čev, klavnih, še posebej pa plemenjskih v zadnjih letih, tako občutno porastle, da je skočnina v resnici nizka.

Dejstvo, da je poskrbljeno za zadostno število kvalitetnih merjascev, plemenjakov ustreznih pasme, ki so že v vsakem pogledu pokazali zelo dobre lastnosti, še bolj nakazuje potrebo po ostrejšem ukrepanju zoper rejce tako imenovanih črnih merjascev. Proti njim se bodo v bodoče izvajali najstrožji ukrepi.

V nadaljnjem dajemo seznam rejcev plemenjskih merjascev na območju Lenarta, Jurovskega do la, Voličine, Cerkvjenjaka, Benedikta in Gradišča, z željo, da bi kmetovalci bili podrobno seznanjeni, kje se nahajajo posamezni plemenjaki. Poleg tega posredujemo odredbo o okvirni tarifi za osemenjevanje svinj.

Prihodnjič bomo spregovorili še o drugih zanimivih vprašanih prašičereje.

(Se nadaljuje)

Brez varstva je veliko otrok

SEJA PREDSEDSTVA STALNE KONFERENCE ZA DRUŽBENO AKTIVNOST ŽENSK

UMRLJIVOST DOJENČKOV V PORASTU — NUJNO BI POTREBOVALI ŠOLSKE DISPANZER — VELIKO NESREČ PRI DELU

Na nedavni seji predsedstva stalne konference za družbeno aktivnost žensk občine, ki jo je vodila predsednica mr. ph. Marija Antauer, so sklenili, da bodo sklicali posvetovanja s predstavniki delovnih organizacij in se z njimi pogovorili o zaščiti zaposlenih žensk. Na posvetovanju s predstavniki krajevnih skupnosti pa bodo govorili o varstvu otrok iz kmečkih in delavskih družin po krajevnih središčih.

Na seji predsedstva za družbeno aktivnost žensk so ugotovili, da se je umrljivost dojenčkov v zadnjem času v naši občini povečala. Največ otrok umre v prvem mesecu starosti in to 62,50 odstotka od vseh umrlih dojenčkov. Lani je v občini umrlo 16 dojenčkov ali 5,4 odstotka od vseh rojenih. To pa je najvišji odstotek na območju nekdanjega mariborskega okraja. Na območju naše občine je opaziti tudi veliko primerov nedonošenosti.

To je predvsem pojav pri kmečkih materah, ki naporno delajo v drugi polovici nosečnosti, uživajo alkohol in podobno.

Zdravstveni dom Lenart se je v zadnjih letih trudil v svojih posvetovalnicah po krajevnih centrih nuditi nasvete skoraj vsem ženam, ki so bile tega potrebne. Lani je bilo v občini pregledanih 398 nosečnic, povprečno dvakrat. Večina nosečnic pa pride na preglede šele v drugi polovici nosečnosti.

Na območju naše občine sta dva babiška okoliša nezasedena in morajo v tem kraju opravljati potrebno službo babice iz drugih okolišev. Tako so babice z delom preobremenjene.

Polovica otrok je na območju naše občine slabo razvita in bi bil zato v Lenartu nujno potreben šolski dispanzer, ki bi sproti ugotavljal obolenja in nudil takojšnje zdravljenje.

(Nadaljevanje v prihod. št.)

TEŽAVE SO Z REPRODUKCIJSKIM MATERIALOM

Čez poletje izstopajo v proizvodnji proletarci

RAZGOVOR Z DIREKTORJEM OBRTNEGA PODJETJA KLEMOŠ LENART TOV. ANZEJEM

Iz nedavnega razgovora z direktorjem Obrtnega podjetja Klemos Lenart tov. Francem Anžejem smo izvedeli, da od januarja dalje to podjetje zaposluje 103 delavce. Del svoje proizvodnje so preusmerili na večja konstrukcijska dela, kot je gradbeno oprema in drugo. Podjetje še ni razvilo industrijske proizvodnje, ker jih pri tem delno zavirajo novi gospodarski ukrepi.

Precejšnje težave ima obrat z nabavljanjem reprodukcijskega materiala. Primanjkuje jim profilno jeklo, pločevina in hladno valjani trakovi za obrat gibljivih cevij v Voličini.

V podjetju so pristopili k izboljšanju organizacije dela. De-

lovno silo pa so preusmerili v dejavnost, ki nima investicijskega značaja.

Ker ni na razpolago dovolj materiala, kapacitete obrata v Voličini niso izkoriščene. Tako je v tem obratu v zadnjem času zaposlena ena izmena ali ena in pol.

Najbolj so zagarantirane surovine za galanterijo, kjer delajo rezervne dele za motorna kolesa. Največ preglavic imajo zaradi pomanjkanja obratnih sredstev, ki jih imajo na razpolago 50 milijonov, potrebovali pa bi jih okoli 70 milijonov.

Na višino osebnega dohodka v Klemosu vpliva storilnost. Najnižja postavka osebnega dohodka je 30 tisoč din, povprečen osebni

dohodek pa je 35 tisoč din ali z nadurami 43 tisoč din.

V letnem času, ko je delo na polju, mnogi niso zainteresirani za delo v podjetju. Jemljejo dopust po dnevih, kar pa kolektivu ni v korist, ker se ljudje utrudijo pri delu na polju. Predstavniki kolektiva so zainteresirani nad tem, da bi dopust cepili največ na dva dela. So tudi primeri, ko zaposleni ne dajo dosti na besedo ali kazen in bo moral zato delavski svet o tem še veliko razpravljati. Zaradi tega se tudi predvideva, da bi okoli 10 ljudi odpustili. To tiste, ki delajo »plave dneve« in ki drugače ne kažejo dovolj zanimanja za delo v kolektivu.

Klemos ima 26 monterjev, ki delajo na terenu. V bodoče jih

bo verjetno nekaj ostalo v podjetju, ker bodo nekatere nadaljnje izgradnje na terenu zaustavljene zaradi zmanjšanja investicijske izgradnje.

V zadnjem času se je Klemos lotil tudi povsem nove proizvodnje. Za potrebe Tehnogradnje bodo izdelali štiri silose. Posamezni silos bo lahko sprejel po 200 ton cementsa.

Tov. Anžej, direktor Klemosa nam je še povedal, da so v podjetju izkoristili kapacitete od 65 do 70 odstotkov in da bodo morali še precej napraviti za boljše izkoriščanje kapacitet. Vsi zaposleni so plačani po učinku, tako nameravajo plačevati tudi uslužbence.

F. S.

Na fotografiji: Razgovor z direktorjem Obrtnega podjetja Klemos Lenart, tovarišem Anžejem. Foto: M. Brumen

Rezultati tekmovanja v počastitev občinskega praznika

V počastitev občinskega praznika je bilo v soboto 10. julija strelsko tekmovanje v Lenartu. Prvo ekipno mesto je dosegla prva ekipa iz Voličine, za kar je dobila prehodni pokal. Med posamezniki je prvo mesto dosegel Viktor Kavčič iz ekipe predvojaške vzgoje, zato je dobil pismeno priznanje.

Skupno je na strelskem tekmovanju sodelovalo 7 ekip iz Lenarta, Voličine in Gradišča.

V nedeljo 11. julija je bil v Lenartu tek po partizanskih poteh na 12-kilometrski progi. Prvo mesto je dosegel Franc Polanec, drugo mesto Franc Pigac in tretje Slavko Cuček. Vsi trije so dobili pokale v trajno last, to pa jim je tudi priznanje za dolgoletno delo na tem športnem področju.

Popoldne istega dne so bila v Lenartu še naslednja športna srečanja med Lenartom in Sladkim vrhom: v odbojki (2:1 za Lenart), v šahu (3,5:2,5 za Lenart) in v nogometu (6:2 za Sladki vrh).

Po končanih športnih prireditvah so priredili za tekmovalce zakusko.

Proizvodni plan bo težko doseči

DRUGO ZASEDANJE ZADRUŽNEGA SVETA KZ ZGORNJA ŠČAVNICA-VELKA

POTRDILI SO ZAKASNI SKLEP V ZVEZI Z NOVIM ZAKONOM O DELOVNIH RAZMERNIH — SPREJELI GOSPODARSKO FINANČNI PLAN ZADRUGE ZA LETOS — POTRDILI SO ELABORAT O ODKUPU ZEMLJE — PRODALI DEL OSNOVNIH SREDSTEV.

Na nedavni drugi seji zadružnega sveta Kmetijske zadruge Zg. Ščavnica-Velka so sprejeli začasen sklep v zvezi z novim zakonom o delovnih razmerjih. Imenovali so tudi posebno komisijo, ki bo statut zadruge prilagodila novim določilom omenjenega zakona. Predno je bil sprejet začasen sklep, so navzoči poudarili, da je tistim, ki delajo v težjih pogojih potrebno dati več dni dopusta, to pa bodo konkretnije realizirali prihodnje leto. V tej delovni organizaciji dobijo delavci dopust, ko je slabo vreme, v poletnem času pa ga ne dobijo.

Koriščenje dopustov pri njih je specifično zaradi kmetijske proizvodnje, v kateri je največ dela preko poletja. Navzoči so poudarili, da naj bi delavci dobivali dopust kljub temu tudi poleti in da bi se pri tem menjavali.

Člani zadružnega sveta so nadalje poudarili, da naj bi deževne ure obračunavali tudi uslužbenecem zadruge, ne samo delavcem. Delavci ne dobijo plačana mesečno dva deževna dneva, ostale deževne dneve pa dobijo 80 odstotne osebne dohodke.

Na omenjenem zasedanju zadružnega sveta so sprejeli gospo-

darsko finančni plan zadruge. Poudarjeno je bilo, da letošnji plan sprejemajo zelo pozno, čemur je vzrok neugodno vreme in so morali napraviti rebalans plana. Po sprejetem planu naj bi druga zaključila poslovno leto s 6 milijoni in 800 tisoč din dohodka, tri milijone 500 tisoč din pa bi dali v sklade. To bi bil vsekakor precejšen napredek za zadruge, saj so tu lani zaključili poslovno leto s precejšnjo izgubo zaradi priključitve k delovni enoti na Velki.

Zaradi slabega vremena že danes računajo, da plan ne bo dosežen. Pri pšenici predvidevajo 400 tisoč din izgube, pri sadju 13 milijonov, pri koruzi milijon 200 tisoč din, v travništvu dva milijona itd.

Zadruge je storila potrebne korake, da bi zmanjšala proizvod-

ne stroške. Oddaljeno zemljo so zato dali v najem zasebnikom, razpustili so delovno enoto v Lokavcu, prodali so večje število osnovnih sredstev in drugo.

Člani zadružnega sveta so zahtevali, da traktoristi bolj pazijo na strojno opremo, ker mora za druga vsako leto dajati veliko sredstev za popravila. Res pa je tudi, da so stroji od zadruge stalno na terenu in se prej obrabijo, kot stroji pri zasebniku.

V naslednjih petih letih name-rava zadruge dati za nakup zemlje 231 milijonov din. Zemljo bodo v bodoče odkupovali v dolini Ščavnice, Zic in Ploderšnice. Tako bo imela zadruge čez 1.636 ha zemljišč, predvsem pa bodo razvijali živinorejo in sadjarstvo.

F. S.

»MALE TROJANE« SE UVELJAVLJAJO

Zasebno gostišče Mimice Elbl v Sp. Zerjavcih se vedno bolj uveljavlja. Gostilna ima tri gostinske sobe in vrt. V gostišču je prostora za okoli 70 gostov, od tega na veliki verandi za 40, na vrtu pa je prostora za 300 obiskovalcev. Lastnik gostišča je že zgradil dve sobi za prenočišče, s štirimi ležišči, ki bodo začela kmalu služiti svojemu namenu. Gostišče nameravajo tudi razširiti za 40 sedežev.

Na »Malih Trojanah«, kot včasih imenujemo gostilno v Zerjavcih, dobite porcijo domačega mesa ali klobas po 400 din. Ob nedeljah ali po posebnem naročilu dobite gibanice za 120 din komad. Najdražje vino je po 600 din liter in najcenejše po 450 din liter. Tu pa je tudi možno dobiti razna topla jedila po naročilu.

Na fotografiji: Gostilna Mimice Elbl v Sp. Zerjavcih.

Foto: T. Stefanec

DELOVNI KOLEKTIV

**LEKARNE
LENART**

CESTITA OBCANOM

OB NJIHOVEM PRAZNIKU

14. JULIJU

IN OB 20-LETNICI

OSVOBODITVE!

KAKO GOSPODARITI?

Ob koncu meseca, ko dobimo plačo ali ko prodamo kravo ali svinjo, imamo precej denarja. Ta denar moramo koristno razporediti za najnujnejše potrebe. Pri razdelitvi denarja naj sodelujeta mož in žena. Dobro je, če gospo-

dinje za svoje potrebe vodijo gospodinjstvo knjigovodstvo. Tako bodo točno vedele, koliko denarja je kam šlo in ga bodo drugi mesec znale bolje obrniti.

Ob razdelitvi sredstev ne pozabimo dati vsakemu družinskemu članu nekaj denarja za najnujnejše potrebe, cigarete, kino in za ostale podobne izdatke.

NEVERJETNE RESNICE

V našem listu smo pisali, da imajo na Strmi gori v Sp. Voličini, Trg revolucije. Izvedeli smo, da ima to naselje še več trgov in ulic: Partizanska ulica (v delu naselja, kjer so se med vojno zadrževali partizani), Gosposka ulica (?), Maistrova ulica (v tem delu naselja stanujejo različni mojstri), Koroška ulica (tu živijo priseljenci iz Koroške), Krempljeva ulica (od tukaj nosijo na trg kokoši) in Cigajner gase (tod gospodarstva precej propadajo).

Imena so si izmislili vaščani za zabavo. Naselje je tako majhno, da bi iz vseh hiš napravil komaj eno uličico.

— Naši kraji po letu 1000 —

Piše: Franc Suman (47)

Dober kilometer zapadno od Jurja ob Pesnici priteče čez državno mejo Pesnica, ki izvira iz Pesniškega brega (Pössnitzberg; pri Lučanah v Avstriji). Pesnica je največji in najdaljši potok v Slovenskih goricah, saj teče nad 50 km daleč in se izliva v Dravo pri Ormožu. Pesnica, ki teče vzporedno že od pritoka z reko Dravo, ki jo loči na desnem bregu le izrastek hriba Kozjaka, ki se proti zahodu znižuje in se pri Ptujju konča z ravnino Pesniške doline. Pesnica ima široko ravninsko obrežje in se deli v gornjo in spodnjo Pesniško dolino. V celih Slovenskih goricah ima

Pesnica na desnem bregu zelo malo neznatnih pritokov, ki se ob času suše v večini posušijo, razen potoka, ki izvira v Gočovi in se združi v Trnovski vasi s potokom, ki izvira v Čermljenšaku in se izteče pod Ločičem v Pesnico.

Na južnem delu hribovja, ki leži med Dravo in Pesnico, sta potoka Rogoznica, ki izvira v Žikarjah in Grajena, ki izvira v Krčevini pri Vurbergu, oba se izlivata nekaj kilometrov pod Ptujem v Dravo. Na levem bregu se še izlivajo v Pesnico potoki Drvanja, ki izvira v Drvanji, s pritokom Ročica, ki izvira v Zg. Ročici pri Krembergu in se združi v Zg.

Verjanah z Drvanjo, ki se izteče pri Drbetincih v Pesnico in še nekaj pritokov.

Pesnica je nekdaj veljala za bogati potok, ker so bile v njej raznovrstne sladkovodne ribe in raki. Pesnica prinaša s seboj tudi oster pesek, ki je bil do nedavnega nepogrešljiv za vsako kvalitetnejše zidarsko delo.

S pripravami za regulacijo Pesnice se je začelo že leta 1895. Do začetka prve svetovne vojne je bila regulacija Pesnice izvršena do Pernice. Kljub temu pa je v spodnjem delu Slov. gorič prihajalo še vedno do poplav.

Ko pogledamo okoličo Velke, se nam pogled ustavi na vinogra-

dih. Slovenjegoriški hriboi so na južno-zahodnih legah več kot tisoč let zasejani z zlahtno vinsko trto in raznim sadnim drevjem. Ta del Slovenskih gorič je skrbno obdelan. Tu je bila zemlja že pred tisoč leti razdeljena v večje in manjše allode, to se pravi, da so že pred začetkom srednjega veka dobivali naši predniki zemljo od vladarja v brezplačno izkoriščanje in pozneje v trajno last. S časom, ko je bila skoraj vsa zemlja razdeljena, kar pa ni presegalo večjih kmetij v današnjem merilu, so tu nastala naselja, v katerih so si takratni prebivalci izvolili po nalogu vladarja svoje zastopnike, ki jih je oblast celi srednji vek nazivala »Dorfälteste«, pa tudi »Supan«, kar pomeni vaški starešina ali župan.

(Se nadaljuje)

Za 80 odstotkov zmanjšana sadna letina

POTREBNO JE PONOVO SKROPLJENJE — DEŽEVJE JE POVZROČILO ZELO SLABO SADNO LETINO NA OBMOČJU CELE OBCINE

Agrokombinat KZ Lenart pričakuje, da bodo letos zaradi slabih vremenskih razmer pridelali le 20 odstotkov lanskoletne sadne letine ali eno desetino maksimalnih sadnih letin. Kmetijska zadruga Zg. Ščavnica-Velka je nameravala odkupiti 150 vagonov sadja, vprašanje pa je, če ga bo možno odkupiti 50 ton.

Letos je v vseh sadovnjakih naše občine obilno cvetelo in tudi cvetožer ni povzročil večje škoda.

V času cvetenja hrušk in jablan pa je prišlo do trajnega deževja. Drevje je cvetelo od 28. marca in do maja ter je bil tako čas cvetenja predolg. V 14 dneh pa je bilo le 12 ur časa za škropljenje. V junijskem trebljenju je 80 odstotkov ali več plodičev odpadlo. Pri prerezu odpadlih plodov pa se vidi, da sta v vsakem plodiču le ena ali dve semenki oplojeni in zdravi. Vse ostale zasnove semenk so porjavele in za-

kržljane. Vzrok odpadanja plodov je nepravilna oploditev. Omenjeni pojav je zaslediti v intenzivnih nasadih Agrokombinata KZ Lenart v Selcih, v zasebnih sadovnjakih na območju Kmetijske zadruge Zg. Ščavnica-Velka. Omenjene gospodarske organizacije in zasebniki so izkoristili vsak primeren dan za škropljenje, vendar so bili s tem v zaostanku. Sadno drevje je v zadnjem času izredno močno napadel škrlup, nekatere vrste sadja pa tudi jabolčna plesen. Listje napadeno od škrlupa se osipava, od plesni napadeni poganjki pa

zaostajajo v rasti in listje porjavi.

Kljub slabi sadni letini je nujno potrebno, da se čimprej podvzamejo vse zaščitne mere, to je vsaj enkratno ali dvakratno močno škropljenje proti škodljivcem in boleznim, s škropivi, ki smo jih omenjali v strokovnem sestavku v Domačih novicah. Ta zaščita ima velik pomen za obnovitev listne površine in sadno drevje bo imelo možnost snutja cvetnega brstja za prihodnje leto.

F. S.

Začasni sklepi o delovnih razmerjih agrokombinata KZ Lenart

V izvlečku objavljamo sklep združnega sveta Agrokombinata KZ Lenart o delovnih razmerjih.

Agrokombinat KZ Lenart razglša prosta delovna mesta in delovne pogoje z javnimi informativnimi sredstvi. Med sredstva informacije spadajo tudi razglasne deske, bilten podjetja in razpečevanje na krajevno običajen način, katerih pa se delovna organizacija poslužuje samo v nujnih primerih.

Razpis delovnih mest mora biti v skladu s sklepom o delovnih razmerjih, objavljen vsaj 8 dni pred sejo komisije, ki odloča o sprejemu kandidatov. Kandidat, ki ni bil sprejet v delovno razmerje na podlagi razpisa, ima pravico do pritožbe v 8 dneh od sprejema tozadavnega obvestila, na upravni odbor podjetja.

OBCASNI ZDRAVNIŠKI PREGLEDI

Z začasnim sklepom o delovnih razmerjih lenarškega Agrokombinata je med drugim določen

občasni zdravniški pregled za delavce zaposlene na zdravju škodljivih delovnih mestih. Tem delavcem preskrbi podjetje tudi zaščitne obleke in jih pouči o ravnanju s strupenimi sredstvi in nudenjem prve pomoči. Določeno je tudi, da se delavci do 16. leta starosti in ženske ne zaposlujejo na delovnih mestih, ki so povezana s strupenimi sredstvi.

S sklepom o delovnih razmerjih je tudi določeno, da so zaposleni dolžni delati preko rednega delovnega časa med drugim pri kmetijskem opravilu, kadar ga zaradi slabega vremena, izpada v strojnem parku, delovni sili ali pomanjkanju reprodukcijskega materiala, ni mogoče opraviti v rednem delovnem času. To so dolžni tudi, če delovna organizacija prizadene elementarna katastrofa.

(Konec v prihod. št.)

TELICEK PODOBEN KOZLIČKU — Kmetu Henriku Fišerju iz Radehove št. 4 pri Lenartu, je dve in pol leta stara ter 500 kg težka krava Katra nedavno prvič povrgla telička, ki je bil zelo majhen, saj je po treh tednih starosti tehtal komaj 15 kg in je izgledal kot kozliček. Krava ni pustila pripuščanja in se ne pusti molsti, ker nima dovolj mleka. Telička sedaj hranijo z mlekom od druge krave. Na fotografiji: Na desni strani je opisani teliček, na levi pa teliček, ki je star komaj štirinajst dni in je težak preko 70 kg. Oba telička sta umetno oplojena. Malega telička drži Fišer, v sredini pa je njegova žena Frančiška. Foto: M. Brumen

STRELI NA MEJI

Janez Svajncer:

(2) Roman

Viničar je gledal na ponujeno roko. V njem sta se borila razum in poželenje. Razum je svaril pred nevarnostjo, glas denarja — prijetno šušlanje stotaka — pa je bil močnejši. »Slabše kot je bilo na fronti, mi ne bo,« je rekel in hlastnil po denarju.

Zjutraj je znova doživljal nočno srečanje. V glavi mu je razbijalo »denar, denar«. Nehote se mu je vsiljevala misel, da je prodal samega sebe. Obljubljajo mu bogato plačilo, toda nepošteno ga bo zaslužil. Kaj, če ga ujamejo graničarji in mu uklenejo roke in ga pretepajo do krvi? Nikdar se še ni pregrešil proti zakonu. Pošteno je delal. Ali naj zdaj poštenje zamenja goljufija? Vrniti bo stotak! Izgovoril se bo, da si je premislil. Če ga bodo zato vrgli iz hiše, se bo z družino preselil drugam.

Oblekel se je in stopil k ženi v kuhinjo. »Skoraj sem zaspal. Tale je kriv,« je rekel in ji pokazal stotak.

Lizi je od začudenja zastal dih. »Kje si to dobil?«

»Bom ti že povedal. Kupi zanj kruha, da se bodo otroci najedli.«

2

Težke deževne kaplje so udarjale ob tla in s streh je curljalo. V obokanem Rojsovem hlevu je Vinko samozavestno hodil pred hlapcem Anzo in Pepetom in kočarjem Miho, ki so sedeli na spodnji, iz desk zbiti postelji, v kateri je spal Pepe; Anzevo ležišče je bilo nad njegovim; najstarejši hlapec Jirga je spal v kolarnici. »Razdelili se bomo kot vedno. Živina ne sme zaostajati ali zahajati s poti.« Vinko je prenehal in se zamislil. Gledal je na konic svojega rjavega škornja in računal, koliko mu bo vrgla pot. Nato je pomočnikom ponudil cigarete.

»Nikogar se ne bojim,« je Pepe pretrgal nastalo tišino in močno vdihnil dim. »V temi je najbolj varno.«

»Malo drugače je le kot podnevi,« je menil Miha.

Skozi lino je zavel veter in zamajal leščerbo na stropu. Pozibavala se je in risala po hlevu svetle trakove. Nekje v temi je zavijal pes. Vsi so se plašno spogledali. Cvileči glas ne pomeni nič dobrega. Pes vidi smrt, pravijo. V hiši bo kmalu mrlič.

Miha se je stresel, ko je pomislil na dež. Segel je po čutari z žganjem in skrnil nekaj požirkov.

»Cmagarja dolgo ni,« je menil Anza.

»Najbrž ga žena ne pusti zdoma,« je pripomnil Miha in si z rokavom obrisal usta.

»Toliko pameti ima, da ji ne bo povedal, kam gre.«

Pepe je zazelhal in si prižgal novo cigareto.

Tedaj so se odprla vrata in v hlev je vstopil Vinkov oče. Z dlanjo je zasenčil oči in rekel: »Zunaj lije kot iz škafa.«

»Oče, naj vas ne skrbi preveč. Mi smo dobro oblečeni, za živino pa je vseeno, če se zmoči.«

»Žakaj pa čakate? Jutri bo zgodaj dan in hlapca ne bosta spa-

la.« Gospodar je zlij vodo s klobuka in pogledal h kravam. S palico, vedno jo je imel v rokah, je grebel slamo iz odvodnega jarka in nato je počasi odšel.

Rojs še ni prišel do gospodarskega poslopja, ko je trikrat zaporedoma potrkalo na hlevska vrata.

Vinko je pozdravil prišleca: »No, Cmager, mislil sem že, da te ne bo.«

Viničar je ožel kapo in si z notranjim delom predpasnika obrisal moker obraz. Vmes pa je prestopal, tako da se je iz njegovih zakrpanih čevljev cedila voda. »Prekleta steza, kako me je zdelala,« je vzdihnil. In še ta vražja Kata, ki ste jo poslali pome, je brila norca iz mene. Tule poglejte!« (Njegove hlače so bile od vrha do pet obmetane z blatom).

»Lepo si se usedel,« ga je podražil Anze.

»Se bo že posušilo,« je dejal Pepe in mu ponudil čutaro.

V gosjem redu so zavili po skrivni poti ob gozdu po klancu. Tu so še lahko govorili in se klicali med seboj. Tudi najboljše graničarjevo uho jih ne bi moglo slišati.

(Se nadaljuje)